

[Landbrugsministeren]

har optaget i udlandet. På den anden side er landmændene de eneste, der er helt sikre på at få en gevinst af devalueringer, som selvfølgelig, det ved hr. Grove også, langt overstiger de kurstab, de har haft på finanslånene. Den særskat, hr. Grove talte om, androg kun en mindre del af de gevinster, som landbruget igennem årene har fået ved de devalueringer, der er foretaget. Selv om der selvfølgelig er en vis sandhed i hr. Groves ord, skal de forklares, sådan at hele sandheden kommer frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til strukturforanstaltninger inden for konsumfiskeindustrien.

(Lovforslag nr. L 68. Fremsat 11/11 80).

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Da de fleste grupper har samme ordførere, vil jeg finde det hensigtsmæssigt, at vi behandler dette forslag sammen med det sidste punkt på dagsordenen, nemlig

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til fiskerikonsulentvirksomhed.

(Lovforslag nr. L 69. Fremsat 11/11 80).

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Der bliver altså mulighed for dobbelt tale-tid for ordførerne, medmindre partierne har forskellige ordførere.

Lovforslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Svend Andersen (S):

Jeg skal om lovforslag nr. L 68 sige, at det drejer sig om en forlængelse af den hidtidige tilskudsordning, der går ud på at yde tilskud til visse strukturforanstaltninger inden for konsumfiskeindustrien.

Baggrunden for, at denne ordning er blevet lavet, er at tilskynde fiskeindustrien til at foretage investeringer, der giver en større udnyttelse af de råvarer, der er til rådighed, i form af en højere forædlingsgrad og til fordel for en øget beskæftigelse. Det er nødvendigt, både for vores valutaindtjening og som sagt for vores beskæftigelse, at disse foranstaltninger bliver truffet. De hidtidige erfaringer har da også vist, at netop denne lovgivning har haft stor betydning med hensyn til at fastholde beskæftigelsen inden for fiskeindustrien, og ganske særligt har den haft betydning for beskæftigelsen i egnsudviklingsområderne, idet det jo er her, disse fiskeindustrier er beliggende.

Udnyttelsen af de investeringer, der er foretaget, og af de nye investeringer, der vil komme som følge af de øgede muligheder ved lovens forlængelse, vil imidlertid være meget afhængig af, om der kommer rimelige tilførsler af råvarer, og derfor er det tilfredsstillende at konstatere, at fiskeriministeren i forhandlingerne med EF har stået fast og ikke har accepteret nedskæringer af fangsterne for 1981. I indeværende år har fangsterne efter vores vurdering været nogenlunde acceptable, men de mange periodiske fiskestop, bl.a. for torsk og sild i årets løb, har virket generende, ikke bare for fiskerne, men også for produktionen og for beskæftigelsen. Jeg vil derfor spørge ministeren, om der for 1981 vil blive iværksat sådanne foranstaltninger, at fiskeriet kan foregå mere jævnt, altså uden disse periodiske stop.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslag nr. L 68 til vedtagelse.

Ervin Jensen (S):

Det andet af de to lovforslag, vi nu har til behandling, har til formål at videreføre og udbygge den gældende fiskerikonsulentordning for finansåret 1981, idet der er afsat 2 mill. kr. til formålet. Der levnes endvidere mulighed for at videreføre eventuelle uudnyttede midler fra finansåret 1980. Lovforslaget

[Ervin Jensen]

betyder også, at dambrugserhvervet omfattes af ordningen.

Forslaget, der er et led i regeringens beskæftigelsesplan, muliggør sammen med det andet fiskeriforslag, som er fremsat, at fiskerierhvervet kan fortsætte den omstillingsproces, der er i gang, så at dette erhverv helt kan indstille sig efter de ændrede forudsætninger for erhvervets udøvelse. Forslaget må derfor ses som en af de mange brikker i den mosaik, der danner vor fiskeripolitik.

Indførelsen af fiskerikonsulentordningen i 1978 var oprindeligt et forsøg på at bedre fiskernes muligheder, og der var flere fiskerierorganisationer, som på det tidspunkt var skeptiske, men som nu er vældig glade for ordningen. Disse fiskerikonsulenter deltager i den praktiske udformning af de ændrede forudsætninger for fiskerierhvervet.

Ud over de problemer, der fortsat er med at få tilpasset vor fiskerflådes størrelse til de eksisterende fangstmuligheder, har fiskerierhvervet en række rent praktiske hverdagsproblemer. Det største er vel nok den stadig stigende udgift til brændstof, og her har konsulenterne medvirket til at undersøge mulighederne for at nedsætte energiforbruget. Det vil i givet fald betyde en bedre rentabilitet for de enkelte kuttere og den enkelte fisker.

Konsulenterne medvirker til at løse en række af fiskerierhvervets driftsøkonomiske og tekniske problemer, og jeg har samtidig forstået, at fiskeriets organisationer i dag anser konsulenterne for uundværlige i deres daglige arbejde med at analysere fiskerierhvervets situation og rådgive dette. Forslaget betyder, at fiskerierhvervet fortsat kan opretholde en høj grad af beskæftigelse, og medfører en relativt høj valutaindtjening. På den baggrund skal jeg på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslag nr. L 69.

Svend Heiselberg (V):

Lovforslag nr. L 68 sigter mod en høj forædling af konsumfisk inden for fiskeindustrien, og venstre kan tilsige sin fulde støtte dertil. Vi vil dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at vi må sikre os en ordentlig administration af loven, og vi vil også gerne gøre opmærksom på, at hvis man, sidste gang der blev stillet et beløb på 15 mill. kr. til rådighed for fiskeindustrien, havde lyttet til venstres forslag om at administrere det på en

anden måde end det, som forslaget gik på, så havde man nok også konstateret, at der var kommet mere gang i hvillingfiskeriet. Det gik nøjagtigt, som vi sagde: der blev ikke fisket ét kilo hvilling mere end tidligere, og det fremgår jo også af, at man ikke har brugt pengene. Vi håber, at vi i udvalget kan få en fornuftig diskussion om, hvordan det skal administreres, og i så fald kan venstre tilsige sin fulde støtte til det omhandlede lovforslag.

Vedrørende konsulentordningen må vi sige, at den har været en succes, og der skal lyde en ros til såvel tidligere som nuværende fiskeriministre, fordi vi har ordningen, og fordi den har været administreret på en god måde fra fiskeriministeriets side. Vi er meget tilfredse med denne ordning, og også inden for fiskerierorganisationerne er man tilfreds med ordningen.

Nu skal ordningen, forstår jeg, også omfatte dambrugserhvervet, sådan at også dette erhverv kan få adgang til konsulentordningen, og det tror jeg er en god ting. Jeg vil gerne spørge, om man vil modtage det tilbud fra USA, som jeg ved ligger i fiskeriministeriet, om et samarbejde netop inden for dambrugserhvervet. Jeg tror, at vi her kan høste en hel række erfaringer, som det vil være klogt at trække på. I øvrigt vil jeg henvise til de saltvandsdambrugsforsøg, man kører f. eks. i Hanstholm, hvor man har ansat et par konsulenter. Jeg tror, at det er noget, der kan udvikle sig i en positiv retning, hvis man forstår at løfte den opgave.

Grove (KF):

Om lovforslag nr. L 68 kan man egentlig sige, at det er et tydeligt tegn på, hvor langt regeringen formår at se frem i tiden med langsigtede løsninger. Den første lov stammer fra 29. marts 1978. Den blev ændret 9. januar 1980, og nu, 10 måneder efter, skal man til at ændre den igen. Det er vist et godt bevis på, hvor langt regeringen formår at se frem i tiden. Vi vil se på lovforslaget i udvalget.

Vi er fra konservativ side positive over for konsulentordninger. Vi tror, det er en god måde at hjælpe erhvervslivet på. Det virker fremmede og udviklende for vore erhverv med en dygtig stab af konsulenter, og vi ser altså også på dette område, at konsulenter

[Grove]

har haft en god virkning. Det ser vi positivt på.

Halvgaard (FP):

Det foreliggende lovforslag, nr. L 68, går jo ud på en ændring af lov nr. 124 af 29. marts 1978 og lov nr. 9 af 9. januar 1980. Jeg skal henvise til fremskridtspartiets ordførertaler i forbindelse med behandlingen af forslagene på daværende tidspunkter. Fremskridtspartiet kan ikke tilslutte sig forslaget.

Gang på gang har vi her i folketetinget måttet tage stilling til både støtte- og garantiordninger for dansk fiskeri. Jeg er helt enig med fiskeriministeren i, at store dele af fiskerisektoren befinder sig i en vanskelig situation, og det er bl. a., fordi man stadig væk ikke inden for EF har fundet frem til en fælles fiskeripolitik. Der råder stor usikkerhed blandt mange fiskere med hensyn til fremtiden.

Jeg er helt sikker på, at fiskerne ikke kan hjælpes ud af den nuværende krisesituation ved, at man yderligere ansætter nogle fiskerikonsulenter og derved påtvinger erhvervet og i det hele taget erhvervslivet nye omkostninger osv. Derfor kan fremskridtspartiet heller ikke støtte lovforslag nr. L 69.

Bjørn Poulsen (SF):

Lov om ændring af lov om tilskud til fiskerikonsulentvirksomhed er et forslag, vi har set før, og SF har altid været positiv over for det, og det vil vi også være denne gang. Der har været gode erfaringer med denne lov, og vi synes, at de skal fortsætte.

Det andet forslag er jo en genganger. Det er ikke første gang i år, vi ser det. Denne gang har man endda i bemærkningerne, skal vi sige brugt de store bogstaver, for nu kan vi tilsyneladende få noget at vide om, hvad disse støtteordninger egentlig talt har givet af beskæftigelse. Jeg må da erkende, at jeg er meget nysgerrig, og jeg glæder mig til i udvalget at få at vide, hvad det er for en merbeskæftigelse, der tales om, om det er en flytning af virksomheder fra ikke-egnsudviklingsområder til egnsudviklingsområder, og hvor mange det drejer sig om. Efter det, man kan læse i bemærkningerne, har man svarene på det, og hvis de svar er tilfredsstillende, så vil jeg næsten tro, at vi denne gang vil være positive over for forslaget. Men det må ud-

valgsarbejdet jo vise. Vi kan selvfølgelig kun håbe på det bedste.

Janne Normann (RV):

Også i det radikale venstre ser vi med tilfredshed på muligheden for også i 1981 at yde støtte til investeringer i konsumfiskeindustrien, og vi kan tilslutte os lovforslag nr. L 68, som det ligger.

Det samme gælder lovforslag nr. L 69 om fortsatte tilskud til fiskerikonsulentvirksomheden. Også her kan jeg tilsige radikal støtte.

Alfred Hansen (DR):

Der er naturligvis også inden for fiskeindustrien behov for konsulenter som rådgivere. Vi mener imidlertid i retsforbundet, at det må være en driftsudgift for fiskerierhvervet, ud fra den betragtning, at hvis man vil købe sig noget bistand, det kan være juridisk bistand, det kan være revisorbistand eller konsulentbistand, så må det betragtes som en driftsudgift og skal naturligvis betales af dem, der har gavn af denne rådgivning.

Jeg synes, at man med sådanne tilskudsordninger forvrider hele strukturen, forhindrer en naturlig strukturtilpasning inden for fiskerierhvervet. Ganske vist er der ikke tale om noget stort beløb, set i relation til andre statstilskudsordninger, men det er et spørgsmål om principper.

Jeg synes nok, at den socialdemokratiske ordfører gik meget vidt og var noget dristig, da han talte om vor samlede fiskeripolitik. Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører: hvad er i grunden socialdemokratiets samlede fiskeripolitik? Man kunne have lyst til at udvide spørgsmålet til også at omfatte ministeren: hvad er regeringens fiskeripolitik? Jeg har faktisk indtryk af, at regeringen og socialdemokratiet ikke rigtig har nogen fiskeripolitik. Der er noget, der hedder EFs fiskeripolitik. Det kan også være svært at finde ud af, hvad det går ud på, eftersom man ikke rigtig har fået brikkerne på plads. Hvad er den danske regerings fiskeripolitik? Skal de initiativer, der her er taget, ses som et led i den danske fiskeripolitik? Jeg mener, at det mere er udtryk for, at man forsøger at købe sig syndsforladelse for en manglende fiskeripolitik.

Retsforbundet må modsætte sig såvel lovforslag nr. L 68 som L 69.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Jeg vil gerne takke de ordførere – hvis der er nogen tilbage af dem – som har givet tilslutning til disse vigtige lovforslag. Det gælder desværre ikke hr. Alfred Hansen, der har det med mig ligesom præsten, der ikke kunne tåle at se degne. Alt, hvad jeg kommer med, går hr. Alfred Hansen imod. Han har ikke forlangt grundskyld på havet endnu, men det kunne jo være, at det kunne have løst problemet for hr. Alfred Hansen.

Hr. Svend Andersen spørger, hvorvidt jeg forudser en situation, hvor vi kan komme til at fiske uden periodiske stop. Det ville være aldeles letsindigt af mig at afgive et sådant løfte til hr. Svend Andersen. Uanset om vi får en fælles kvotafordeling for 1981, eller vi ikke får det, så vil det blive sådan, at fiskeriet skal foregå efter nogle regler, som ikke kan undgå at medføre, at vi må regulere på en eller anden måde. Jeg vil gerne give hr. Svend Andersen, som interesserer sig for spørgsmålet, det løfte, at jeg vil bestræbe mig for i 1981 i samarbejde med fiskernes egne organisationer at forsøge at få systemet til at fungere bedre, end vi har haft held til det indtil nu. Men fiskerne er jo uberegnelige. En gang imellem får de et anfald af iver, der gør, at de pludselig fisker meget mere, end de nogen sinde tidligere har drømt om, hvilket har resulteret i, at vi i 1980 har haft det største fiskeri i de sidste mange år, uanset at man også i 1980 har beklaget sig over visse reguleringer.

Hr. Svend Heiselberg var inde på sin gamle idé om hvillingfiskeriet. Jeg må bedrøve hr. Svend Heiselberg med, at det bliver vanskeligt at overbevise mig om det rationelle og fornuftige i at give fiskerne penge til at fiske hvilling for. Hvis ikke de kan fiske hvilling under de nuværende omstændigheder til 4 kr. pr. kg, og det ved jeg er en god forretning, hvis ellers de fik sat skibene i havet og kom ud og fik fisket nogle af de hvillinger, vi har så rigeligt af, så bør de undlade at beklage sig så meget over andre kvoteringer, som har været til gene.

Hr. Groves eneste bidrag til debatten var en bemærkning om, hvor langt regeringen formår at se frem i tiden, og det var da hyggeligt, at hr. Grove også på dette tidspunkt og i denne sag fik lyst til sine sædvanlige, lidt småsure bemærkninger i stedet for at

udtale sig om en vigtig sag for dansk fiskeri. Jeg kan sige, at når loven kommer igen, så er det selvfølgelig, fordi regeringen har ønsket at foreslå at afsætte lidt flere penge til det formål også i 1981, og det kræver så, at vi ændrer loven.

Hr. Alfred Hansen har den opfattelse, at hvis man ønsker konsulentbistand, så må den pågældende selv betale det. Jeg er interesseret i at vide, om det også betyder, at hr. Alfred Hansen mener, at landbrugets omkring 2.000 konsulenter skal betales af landbruget. Det mener hr. Alfred Hansen, og det siger jo lidt om, hvor landbruget skal hente sine venner, også i den aktuelle situation, for det ville formentlig betyde, at hele konsulentvæsenet i landbruget ville bryde sammen i en tid, hvor vi har allermost brug for det. Det samme gælder fiskeripolitikken, hvor disse konsulenter ikke alene rådgiver på økonomiske områder, men også på det tekniske område, med energibesparelser til følge. Det er noget, som ikke alene er til gavn for de pågældende fiskere, men, som hr. Alfred Hansen vil være klar over, også er til gavn for nationen.

(Kort bemærkning).

Alfred Hansen (DR):

Det er ministeren, der har draget landbrugskonsulenterne ind i debatten, det er ikke undertegnede.

Jeg vil gerne spørge som kommentar til ministerens udtalelser vedrørende landbrugskonsulenter, om ikke ministeren mener, at der også blandt landbrugets konsulenter er konsulenter, som må påtage sig et meget stort ansvar for den situation, visse yngre landmænd er blevet kastet ud i med hensyn til u hensigtsmæssige og ufornuftige investeringer. Påhviler der ikke en del af disse landbrugskonsulenter et meget stort medansvar for denne situation? Hvis det er tilfældet, så er det jo altså ikke bare gode ideer, der kommer fra disse konsulenter.

Fiskeriministeren (Poul Dalsager):

Ja men så taler vil lidt om landbrugskonsulenterne. Det skulle da ikke forbyde mig, om der var en og anden, som måske har været for optimistisk i sin rådgivning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget Erhard Jakobsen, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 25. november 1980 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Mette Brigsted Hansens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af folketinget Annelise Gotfredsen (KF), Dyremose (KF), Ole Bernt Henriksen (KF), Ninn-Hansen (KF), Poul Schlüter (KF) og Stetter (KF) har meddelt mig, at de ønsker til energiministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Vil ministeren foretage en nyvurdering af naturgasprojektet, især med henblik på en større anvendelse af overskudsvarme fra kraftværkerne?«

(Forespørgsel nr. 16).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Nordisk Råd (25/11 80):

Udtræder: Kirsten Jacobsen (FP)

Nyt medl.: Halvgaard (FP)

Udtræder: Halvgaard (FP)

Ny stedf.

for Halvgaard: Kirsten Jacobsen (FP)

Retsudvalget

(24/11 80):

Udtræder: Ole Espersen (S)

Nyt medl.: Jytte Andersen (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 26. november 1980, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.28